

Thực trạng hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thị Thúy Hằng

Trường Mầm non Mạ Non, huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh

THÔNG TIN BÀI BÁO

Quá trình xử lý:

Ngày nhận bài: 11/10/2024

Ngày nhận bản chỉnh sửa: 26/12/2024

Ngày nhận đăng: 28/12/2024

Ngày xuất bản: 20/12/2025

Từ khóa:

Hoạt động vui chơi;

Trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi;

Trường mầm non;

Huyện Nhà Bè;

Thành phố Hồ Chí Minh.

TÓM TẮT

Với trẻ mẫu giáo, vui chơi không chỉ là nhu cầu tự nhiên mà còn là một phương tiện giáo dục hiệu quả, góp phần phát triển toàn diện thể chất, trí tuệ, ngôn ngữ, cảm xúc-xã hội và thẩm mỹ của trẻ. Bởi vai trò quan trọng đó, các trường mầm non cần quan tâm đến hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo, tạo điều kiện thuận lợi để hoạt động vui chơi (HĐVC) phát huy tốt nhất hiệu quả đối với trẻ. Bài viết này trình bày thực trạng hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh. Kết quả nghiên cứu cho thấy HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi trên địa bàn nghiên cứu đã được các trường mầm non và gia đình trẻ quan tâm thực hiện, có thể đem lại hiệu quả tích cực; tuy nhiên, vẫn còn những tồn tại, hạn chế cần được khắc phục. Kết quả nghiên cứu thực trạng cung cấp những cơ sở thực tiễn quan trọng để chúng tôi có thể đề xuất những biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả của HĐVC của trẻ mẫu giáo ở các trường mầm non.

1. GIỚI THIỆU

Giáo dục mầm non là bậc học đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân, đặt nền móng cho sự hình thành và phát triển các phẩm chất, năng lực cần thiết cho tương lai. Chính vì vậy, giáo dục mầm non luôn nhận được sự quan tâm của gia đình, hệ thống giáo dục và toàn thể xã hội. Mặc dù cùng một bậc học, giáo dục mầm non dành cho các độ tuổi khác nhau có sự khác biệt, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý, xã hội của trẻ.

Trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi đang ở giai đoạn cuối của lứa tuổi mầm non, với sự phát triển mạnh mẽ về thể chất, tâm lý và xã hội để chuẩn bị sẵn sàng vào lớp Một [5]. Sự phát triển ở độ tuổi này là điều kiện hết sức quan trọng, tạo tiền đề vững chắc cho sự phát triển ở độ tuổi tiếp theo và đặc biệt là cho hoạt động học tập trong nhà trường tiểu học.

Hoạt động vui chơi đóng vai trò chủ đạo ở lứa tuổi trẻ mầm non nói chung và trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi nói riêng (Nguyễn et al., 2014; Whitebread et al., 2017). Thông qua hoạt động vui chơi, trẻ tiếp thu những kinh nghiệm xã hội, từ đó, hình thành và phát triển nhân cách toàn diện (Trần, 2010). Theo chương trình giáo dục mầm non, hoạt động vui chơi không chỉ nhằm đáp ứng nhu cầu chơi của trẻ mà còn tạo điều kiện cho trẻ phát triển về năm mặt: Thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm - quan hệ xã hội và thẩm mỹ (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). Hay nói cách khác, hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo là phương tiện hữu hiệu để thực hiện các nội dung giáo dục nhằm đáp ứng mục tiêu giáo dục trẻ. Vì vậy, việc tổ chức cho trẻ vui chơi là rất quan trọng và có ý nghĩa giáo dục rất to lớn trong việc hoàn thiện nhân cách và năng lực cho trẻ (Nguyễn et al., 1996). Để hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo đạt hiệu quả cao, rất cần sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của đội ngũ quản lý và năng lực tổ chức hoạt động vui chơi của giáo viên ở các trường mầm non.

Trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi thường tham gia vào các trò chơi khác nhau như: trò chơi đóng vai, trò chơi xây dựng – lắp ghép, trò chơi học tập, trò chơi vận động, trò chơi dân gian, trò chơi với phương tiện công nghệ

Tác giả liên hệ: Nguyễn Thị Thúy Hằng;

Địa chỉ e-mail: hangnguyen935728@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.26459/jse.128.2025>

hiện đại... (Trần, 2010; Nguyễn, 2000). Các trò chơi này hướng đến việc thực hiện các nội dung trong chương trình giáo dục mầm non phù hợp với độ tuổi, bao gồm hệ thống tri thức sơ đẳng phản ánh cuộc sống hiện thực xung quanh, hệ thống kỹ năng, thái độ, tình cảm phù hợp với hệ giá trị chuẩn mực xã hội (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). Hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi được giáo viên mầm non tổ chức theo các phương pháp giáo dục phù hợp với độ tuổi mầm non và với các hình thức đa dạng. Để hoạt động vui chơi được thực hiện thuận lợi và đem lại hiệu quả cao, các trường mầm non cần đảm bảo các điều kiện về không gian, môi trường, sân chơi, đồ dùng, đồ chơi, nguyên vật liệu chơi..., cũng như điều kiện về vệ sinh và an toàn cho trẻ. Cha mẹ trẻ cũng cần phối hợp chặt chẽ với trường mầm non để tạo điều kiện và tham gia tổ chức hoạt động vui chơi cho trẻ.

Huyện Nhà Bè, Thành phố (TP) Hồ Chí Minh có 13 trường mầm non. Đến nay, các trường mầm non huyện Nhà Bè đã đạt được những thành tích đáng ghi nhận trong việc tổ chức thực hiện các chuyên đề, công tác bán trú, các hoạt động giáo dục. Tuy nhiên, hoạt động vui chơi và quản lý hoạt động vui chơi của trẻ mầm non nói chung và trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi nói riêng vẫn còn nhiều bất cập, chưa đáp ứng được yêu cầu của chương trình chăm sóc giáo dục hiện nay. Vì vậy, rất cần có những nghiên cứu về thực trạng hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non trên địa bàn huyện Nhà Bè nhằm cung cấp cơ sở thực tiễn cho việc đề xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả hoạt động vui chơi của trẻ.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Khách thể nghiên cứu gồm 234 người, bao gồm 24 cán bộ quản lý (CBQL), 140 giáo viên mầm non (GVMN), 70 cha mẹ trẻ ở 8 trường mầm non công lập huyện Nhà Bè, TP Hồ Chí Minh.

Phương pháp nghiên cứu chủ đạo là điều tra bằng bảng hỏi nhằm thu thập dữ liệu về thực trạng HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Phiếu điều tra được thiết kế theo thang Likert 5 bậc, tương ứng với 5 mức độ, từ 1 đến 5. Dữ liệu thu thập được sử dụng để tính điểm trung bình (ĐTB), độ lệch chuẩn (ĐLC) của mỗi nội dung qua phần mềm SPSS 26.0. Áp dụng công thức tính giá trị khoảng cách (Maximum – Minimum)/n cho giá trị $(5-1)/5 = 0,8$. Theo đó, giá trị các khoảng như sau: $1,00 \leq \text{ĐTB} \leq 1,80$: Ít thực hiện/Kém; $1,81 \leq \text{ĐTB} \leq 2,60$: Thỉnh thoảng thực hiện/Yếu; $2,61 \leq \text{ĐTB} \leq 3,40$: Trung bình; $3,41 \leq \text{ĐTB} \leq 4,20$: Khá thường xuyên/Khá; $4,21 \leq \text{ĐTB} \leq 5,00$: Rất thường xuyên/Tốt.

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Thực trạng thực hiện các loại hình trò chơi cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Ở lứa tuổi mẫu giáo, trẻ thực hiện nhiều loại hình trò chơi khác nhau, mỗi loại hình đem lại những lợi ích khác nhau cho trẻ. Để đánh giá mức độ thực hiện các loại hình trò chơi cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, tác giả đã khảo sát ý kiến của CBQL, giáo viên mầm non và thu được kết quả như đã trình bày trong bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng thực hiện các loại hình trò chơi cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

STT	Loại hình trò chơi	ĐTB	ĐLC
1	Trò chơi đóng vai theo chủ đề	3,01	0,65
2	Trò chơi theo luật	3,93	0,83
3	Trò chơi ghép hình, lắp ráp, xây dựng	3,97	0,84
4	Trò chơi đóng kịch	3,91	0,81
5	Trò chơi học tập	3,85	0,68
6	Trò chơi vận động	3,28	0,63
7	Trò chơi dân gian	3,97	0,79
8	Trò chơi với phương tiện công nghệ hiện đại	3,92	0,72

Ghi chú: ĐTB: Điểm trung bình; ĐLC: Độ lệch chuẩn; $1 \leq \text{ĐTB} \leq 5$

Bảng 1 cho thấy, CBQL và GVMN được khảo sát đều khẳng định việc thực hiện các loại hình trò chơi cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè ở mức độ khá thường xuyên, với ĐTB dao động từ 3,01 đến 3,97. Trong đó, “Trò chơi ghép hình, lắp ráp, xây dựng” và “Trò chơi dân gian” được thực hiện thường xuyên nhất, với ĐTB = 3,97. Tiếp đến là “Trò chơi theo luật”, “Trò chơi với phương tiện công nghệ hiện đại” và “Trò chơi đóng kịch”, với ĐTB trong khoảng 3,91 - 3,93. Đây đều là những trò chơi phù hợp với lứa tuổi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi và thời đại công nghệ.

Ngược lại, bảng này cũng cho thấy loại hình “Trò chơi đóng vai theo chủ đề” được đánh giá thực hiện ít thường xuyên nhất, với ĐTB = 3,01. Bên cạnh đó, “Trò chơi vận động” cũng được thực hiện ở mức ít thường xuyên (ĐTB = 3,28). Hai loại hình trò chơi này có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc phát triển kỹ năng

xã hội, tình cảm và phát triển thể chất của trẻ. Chính vì vậy, trong thời gian tới, các trường mầm non cần quan tâm nhiều hơn đến việc tổ chức các loại hình HĐVC này.

3.2. Thực trạng thực hiện các nội dung hoạt động vui chơi ở trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Nội dung HĐVC của trẻ mẫu giáo gắn liền với các lĩnh vực giáo dục được xác định trong Chương trình giáo dục mầm non của Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). Mức độ thực hiện các nội dung sẽ phản ánh điều kiện cần thiết để phát triển toàn diện cho trẻ. Để đánh giá mức độ thực hiện các nội dung HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, tác giả đã tiến hành khảo sát và thu được kết quả như thể hiện ở bảng 2.

Bảng 2. Thực trạng thực hiện các nội dung HĐVC cho trẻ 5-6 tuổi

STT	Nội dung hoạt động vui chơi	ĐTB	ĐLC
1	Nội dung giáo dục phát triển vận động	3,55	0,87
2	Nội dung giáo dục dinh dưỡng và sức khỏe	2,26	0,66
3	Nội dung khám phá khoa học	2,30	0,78
4	Nội dung làm quen với toán học	4,01	0,72
5	Nội dung khám phá xã hội	4,40	0,62
6	Nội dung giáo dục phát triển ngôn ngữ	4,01	0,74
7	Nội dung phát triển tình cảm	4,18	0,71
8	Nội dung phát triển kỹ năng xã hội	3,94	0,70
9	Nội dung giáo dục phát triển thẩm mỹ	3,18	0,38
10	Chủ đề chơi gần gũi với trẻ (bản thân, gia đình)	4,26	1,03
11	Chủ đề chơi liên quan đến môi trường tự nhiên, môi trường xã hội	4,01	0,74

Kết quả khảo sát cho thấy, các nội dung HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè được thực hiện ở mức độ không đồng đều, với ĐTB dao động từ 2,26 đến 4,40. Trong đó, “Nội dung khám phá xã hội” được CBQL, GVMN đánh giá thực hiện thường xuyên nhất, với ĐTB = 4,40. Bên cạnh đó, “Chủ đề chơi gần gũi với trẻ (bản thân, gia đình)” (ĐTB = 4,26) và “Nội dung phát triển tình cảm” cũng được thực hiện thường xuyên ở mức cao. Mức độ thực hiện thường xuyên của các nội dung này tạo điều kiện tốt cho trẻ mẫu giáo phát triển lĩnh vực tình cảm, xã hội.

Ngược lại, có hai nội dung được CBQL và GVMN đánh giá thực hiện ít thường xuyên nhất là “Nội dung giáo dục dinh dưỡng và sức khỏe” (ĐTB = 2,26) và “Nội dung khám phá khoa học”, (ĐTB = 2,30). Kết quả đánh giá trên cho thấy rằng GVMN chưa quan tâm đến nội dung giáo dục dinh dưỡng và sức khỏe cho trẻ. Hiện nay tình trạng trẻ thừa cân- béo phì ở các trường trường mầm non huyện Nhà Bè ngày càng tăng. Vì thế, cần lồng ghép các nội dung giáo dục dinh dưỡng và sức khỏe cho trẻ thông qua các HĐVC như đóng vai theo chủ đề, đóng kịch. Ngoài ra, nội dung khám phá khoa học cũng cần được GVMN tạo điều kiện để trẻ thực hiện nhiều hơn nhằm phát triển nhận thức, hiểu biết khoa học cho trẻ theo cách tự nhiên và phù hợp với lứa tuổi.

3.3. Thực trạng thực hiện các hình thức hoạt động vui chơi ở trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

HĐVC của trẻ được thực hiện theo các hình thức khác nhau, ở các địa điểm, không gian khác nhau. Chúng tôi đã khảo sát ý kiến đánh giá của CBQL và GVMN về mức độ thực hiện các hình thức HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi và thu được kết quả như ở bảng 3.

Bảng 3. Thực trạng thực hiện các hình thức HĐVC ở trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

STT	Hình thức hoạt động vui chơi	ĐTB	ĐLC
1	Trẻ chơi ngoài trời	3,97	0,78
2	Trẻ chơi theo góc	3,96	0,84
3	Trẻ chơi theo luật	2,85	0,82
4	Trẻ chơi theo cá nhân có sự hướng dẫn của giáo viên.	3,94	0,84
5	Trẻ chơi theo nhóm, tập thể có sự hướng dẫn của giáo viên.	2,89	0,75
6	Trẻ chơi trong tiết học có chủ đích.	4,31	0,71
7	Trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức.	2,85	0,82
8	Trẻ chơi tự do trong giờ đón và trả trẻ.	3,96	0,84

Kết quả khảo sát ở bảng 3 cho thấy mức độ thực hiện các hình thức tổ chức HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè có ĐTB dao động từ 2,85 đến 4,31, ở mức từ trung bình đến rất thường xuyên. Trong đó, hình thức “Trẻ chơi trong tiết học có chủ đích” được thực hiện thường xuyên nhất, với ĐTB = 4,31. Đây là một cố gắng lớn của GVMN cần được ghi nhận khi kết hợp hoạt động học và HĐVC

cho trẻ, để trẻ có thể “học mà chơi” và “chơi mà học”, vừa tạo hứng thú cho trẻ với tiết học có chủ đích, vừa phù hợp với đặc điểm lứa tuổi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Bởi lẽ, hoạt động chủ đạo của trẻ mẫu giáo vẫn là HĐVC. Việc lồng ghép giáo dục thông qua HĐVC sẽ giúp cho trẻ tiếp thu nhanh hơn các kỹ năng, có hứng thú hơn với việc học các kỹ năng. Do vậy, việc sử dụng hình thức giáo dục này một cách thường xuyên sẽ góp phần nâng cao chất lượng tổ chức HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Tiếp đến, hình thức “Trẻ chơi ngoài trời” (ĐTB = 3,97), “Trẻ chơi theo góc” và “Trẻ chơi tự do trong giờ đón và trả trẻ” (ĐTB = 3,96) cũng được thực hiện ở mức khá thường xuyên. Có thể thấy, đây là 3 hình thức hoạt động vui chơi phù hợp với thời gian biểu ở trường mầm non và với trẻ.

Kết quả khảo sát cũng chỉ ra rằng, hình thức “Trẻ chơi theo luật” và “Trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức” có mức độ thường xuyên thực hiện thấp nhất so với 8 hình thức HĐVC được nghiên cứu. Có thể nói rằng, đối với trẻ mầm non thì việc giáo dục thông qua hoạt động, bằng hoạt động thực tiễn là rất quan trọng. Các em sẽ học tập và rèn luyện được kỹ năng tự phục vụ tốt hơn thông qua việc được tận mắt chứng kiến, được đi, được làm và được tham gia vào các hoạt động cụ thể. Do vậy, một trong những hình thức giáo dục quan trọng cho trẻ mầm non là trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức. Tuy nhiên, hình thức này lại được sử dụng ít nhất so với các hình thức khác được nghiên cứu. Thực tế đã cho thấy, việc tổ chức cho trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức mặc dù đem lại hiệu quả cao trong việc giáo dục cho trẻ song các nhà trường rất khó khăn trong việc sử dụng hình thức này. Một mặt do điều kiện của nhà trường còn khó khăn về kinh phí, việc tổ chức trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức cũng cần phải được thực hiện rất cẩn trọng từ việc quản lý trẻ; bản thân trẻ cần thành thạo các kỹ năng làm việc nhóm, phân công lao động trong nhóm, vai trò của từng nhóm. Mặt khác, gia đình trẻ cũng chưa thật sự tạo điều kiện để các em tự lập, tự phục vụ. Đây chính là khó khăn trong việc thực hiện hình thức này.

Nguyên nhân của hình thức như trẻ chơi theo luật, trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức, trẻ chơi theo nhóm, tập thể có sự hướng dẫn của giáo viên... chưa được thực hiện tốt một phần xuất phát từ GVMN. Nhiều giáo viên chưa biết cách làm phong phú vốn biểu tượng bằng các hình thức cho trẻ xem phim các cách chơi của trẻ ở các trường tiên tiến để trẻ học tập...; GVMN cũng chưa đưa ra được các tình huống và mở rộng nội dung chơi để kích thích tính sáng tạo của trẻ trong quá trình HĐVC. Những việc làm này đòi hỏi GVMN phải có tính năng động, sáng tạo nhưng hiện nay GVMN tại huyện Nhà Bè trình độ chuyên môn còn chưa cao nên chưa thực hiện được hiệu quả.

3.4. Thực trạng thực hiện các phương pháp hướng dẫn hoạt động vui chơi cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Giáo viên có thể sử dụng nhiều phương pháp khác nhau để hướng dẫn trẻ thực hiện HĐVC nhằm tạo hiệu quả giáo dục cao. Chúng tôi đã khảo sát ý kiến của CBQL và GVMN về mức độ thực hiện các phương pháp hướng dẫn HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi và thu được kết quả như ở bảng 4.

Bảng 4. Thực trạng thực hiện các phương pháp hướng dẫn HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

STT	Phương pháp hướng dẫn hoạt động vui chơi	ĐTB	ĐLC
1	Phương pháp hướng dẫn chơi trực tiếp (chia sẻ ý tưởng, làm mẫu, cùng chơi...)	3,94	0,72
2	Phương pháp hướng dẫn gián tiếp (nêu vấn đề, tạo tình huống, gợi ý, tạo môi trường chơi...)	4,29	0,68
3	Phương pháp thực hành, trải nghiệm	3,87	0,69
4	Phương pháp luyện tập	3,91	0,67
5	Phương pháp trực quan – minh họa	3,86	0,69
6	Phương pháp dùng lời nói (giảng giải, trò chuyện, kể chuyện, vấn đáp...)	3,94	0,72
7	Phương pháp dùng tình cảm và khích lệ	4,29	0,68
8	Phương pháp nêu gương – đánh giá	3,87	0,69
9	Kết hợp các nhóm phương pháp trên	3,91	0,67

Kết quả khảo sát ở bảng 4 cho thấy, các phương pháp tổ chức HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè được thực hiện ở mức độ khá thường xuyên và rất thường xuyên, với ĐTB dao động từ 3,86 đến 4,29. Trong đó, phương pháp được các GVMN sử dụng nhiều nhất để tổ chức HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi là “Phương pháp hướng dẫn gián tiếp (nêu vấn đề, tạo tình huống, gợi ý, tạo môi trường chơi...)” và “Phương pháp dùng tình cảm và khích lệ”, với điểm trung bình đều là 4,29. Việc hướng dẫn gián tiếp HĐVC của trẻ đáp ứng yêu cầu nhằm tạo điều kiện cho trẻ tích cực, chủ động, tự giác chơi chứ không chỉ đạo, bắt ép hoặc ra lệnh cho trẻ, đòi hỏi trẻ làm theo ý kiến của giáo viên. Bên cạnh đó, việc sử dụng rất thường xuyên phương pháp dùng tình cảm và khích lệ hoàn toàn phù hợp với sự phát triển tâm lý của trẻ mầm non, đó là thích được khen ngợi, khích lệ, gắn bó tình cảm với bố mẹ và với cô giáo ở trường

mầm non. Do đó, GVMN và CBQL sử dụng phương pháp dùng tình cảm và khích lệ thường xuyên sẽ đem lại hiệu quả cao trong việc tổ chức các hoạt động cho trẻ, trong đó có HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi.

Ngược lại, được đánh giá sử dụng ít thường xuyên nhất là “Phương pháp trực quan – minh họa” (ĐTB = 3,86), “Phương pháp thực hành, trải nghiệm” và “Phương pháp nêu gương – đánh giá” (ĐTB đều là 3,87). Việc giúp trẻ học các kỹ năng cụ thể, vận dụng các kỹ năng đó vào việc thực hiện các HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi thông qua trải nghiệm là vô cùng có ý nghĩa. Thông qua trải nghiệm, trẻ sẽ tổng hợp được nhiều kinh nghiệm sống, hình thành tính sáng tạo. Việc GVMN sử dụng phương pháp trải nghiệm sẽ giúp trẻ có cơ hội được vận dụng kiến thức và kỹ năng đã học trong thực tế. Đây chính là khía cạnh cần được các trường mầm non huyện Nhà Bè quan tâm.

3.5. Thực trạng các điều kiện đảm bảo cho hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Đề HĐVC của trẻ đem lại hiệu quả cao đối với sự phát triển thể chất, nhận thức, tình cảm-xã hội, ngôn ngữ và thẩm mỹ như mục tiêu của GDMN, cần đảm bảo đầy đủ, có chất lượng các điều kiện dành cho HĐVC của trẻ. Chúng tôi đã khảo sát thực trạng các điều kiện đảm bảo cho HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi và thu được kết quả như ở bảng 5.

Bảng 5. Thực trạng các điều kiện đảm bảo cho HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

STT	Điều kiện đảm bảo cho hoạt động vui chơi	ĐTB	ĐLC
1	Không gian, môi trường thiên nhiên của trường	3,84	0,76
2	Sân chơi, dụng cụ chơi ngoài trời của trường	4,03	0,71
3	Không gian của lớp học, phòng ốc	3,99	0,71
4	Đồ dùng, đồ chơi, nguyên vật liệu chơi	3,95	0,76
5	Điều kiện an toàn cho trẻ chơi	3,84	0,76
6	Điều kiện vệ sinh cho trẻ chơi	4,03	0,71
7	Văn bản, tài liệu hướng dẫn hoạt động vui chơi	3,99	0,71
8	Sự phối hợp của cha mẹ trẻ	3,95	0,76
9	Đội ngũ CBQL, giáo viên đạt chuẩn nghề nghiệp	3,91	0,73

Kết quả ở bảng 5 cho thấy các điều kiện cho HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè đều đảm bảo ở mức độ khá với ĐTB dao động từ 3,84 đến 4,03. Trong đó, điều kiện về sân chơi, dụng cụ chơi ngoài trời của trường và điều kiện vệ sinh cho trẻ chơi được đánh giá khá nhất, với điểm trung bình là 4,03. Các trường mầm non của huyện Nhà Bè có sân chơi khá rộng rãi, thoáng mát và CBQL, GVMN đã quan tâm đến việc đảm bảo vệ sinh cho trẻ chơi. Ngược lại, điều kiện được đánh giá thấp nhất là “Không gian, môi trường thiên nhiên của trường” và “Điều kiện an toàn cho trẻ chơi”, với ĐTB = 3,84. Tiếp đến là “Không gian của lớp học, phòng ốc” và văn bản, tài liệu hướng dẫn HĐVC, với ĐTB = 3,99. Như vậy, các trường mầm non được khảo sát đã đáp ứng tốt không gian của lớp học, phòng ốc cho trẻ hoạt động. Đây cũng là một trong những ưu thế để HĐVC tại các trường mầm non được nghiên cứu đạt hiệu quả.

HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở trường mầm non được thực hiện thì trước hết cần phải có là đội ngũ GVMN thực hiện được nhiệm vụ giáo dục nội dung này. Mặt khác, chất lượng HĐVC phụ thuộc phần lớn vào đội ngũ GVMN. Kết quả đánh giá cho thấy “Đội ngũ CBQL, giáo viên đạt chuẩn nghề nghiệp” cũng được đánh giá mức độ đáp ứng khá tốt (ĐTB = 3,91). Như vậy, kết quả khảo sát này cho thấy, các trường mầm non được khảo sát đã có nguồn lực về đội ngũ CBQL, giáo viên đạt chuẩn nghề nghiệp, nguồn lực về cơ sở vật chất khá, đáp ứng được các yêu cầu của việc thực hiện nhiệm vụ giáo dục trẻ ở trường.

3.6. Thực trạng sự tham gia của phụ huynh trong HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Nhà trường, gia đình và xã hội là ba lực lượng giáo dục. Trước khi trẻ đến trường, gia đình có vai trò quan trọng nhất. Khi đến trường, trẻ càng nhỏ thì vai trò của gia đình càng lớn. Chính vì vậy, gia đình cần tham gia tích cực vào các hoạt động giáo dục trẻ ở lứa tuổi mẫu giáo, trong đó có việc tổ chức HĐVC cho trẻ. Chúng tôi đã khảo sát ý kiến của cha mẹ trẻ về mức độ tham gia của họ trong tổ chức và tham gia HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi và thu được kết quả như ở bảng 6.

Bảng 6 cho thấy cha mẹ trẻ đánh giá sự tham gia của họ trong tổ chức HĐVC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè ở mức độ khá thường xuyên. Trong đó, “Cung cấp nguyên vật liệu cho HĐVC của trẻ ở trường” được đánh giá thực hiện thường xuyên nhất với điểm trung bình là 3,98. Cha mẹ trẻ cũng “Hỗ trợ giáo viên trong quá trình lập kế hoạch tổ chức HĐVC cho trẻ”, “Đóng góp tài chính xây dựng CSVC, sân chơi, vườn trường...” và “Cùng với giáo viên triển khai tổ chức HĐVC cho trẻ” (ĐTB trong khoảng 3,71 đến 3,76).

Ngược lại, được đánh giá ít thực hiện thường xuyên nhất là “Cùng chơi với con ở trường mầm non khi “đưa-đón” trẻ” với điểm trung bình là 3,64 và tiếp đến là nội dung “Làm và quyên góp đồ chơi cho

lớp/trường” với điểm trung bình là 3,66. Kết quả đánh giá trên cho thấy rằng cha mẹ trẻ chưa quan tâm đến các hoạt động ở lớp cùng con, chưa giành thời gian tham gia các hoạt động cùng con do bận rộn với công việc. Ngoài ra, nhà trường và giáo viên chưa tổ chức nhiều các hoạt động phối hợp với cha mẹ trẻ trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ.

Bảng 6. Thực trạng mức độ tham gia của gia đình trong HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

STT	Sự tham gia của gia đình	ĐTB	ĐLC
1	Làm và quyên góp đồ chơi cho lớp/trường	3,66	0,86
2	Cung cấp nguyên vật liệu cho HĐVC của trẻ ở trường	3,98	0,86
3	Đóng góp tài chính xây dựng CSVC, sân chơi, vườn trường...	3,72	0,93
4	Hỗ trợ giáo viên trong quá trình lập kế hoạch tổ chức HĐVC cho trẻ	3,76	0,92
5	Cùng với giáo viên triển khai tổ chức HĐVC cho trẻ	3,71	0,88
6	Cùng chơi với con ở trường mầm non khi “đưa-đón” trẻ	3,64	0,82

4. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu thực trạng về hoạt động vui chơi của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non huyện Nhà Bè, TP Hồ Chí Minh, chúng tôi có một số kết luận sau:

Nhìn chung, trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở địa bàn nghiên cứu đã được tạo điều kiện thuận lợi để thực hiện các loại hình trò chơi đa dạng, có nội dung phù hợp với chương trình giáo dục mầm non nhằm phát triển toàn diện về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm, xã hội và thẩm mỹ. Các HĐVC của trẻ ở trường được thực hiện ở các hình thức đa dạng, dưới sự hướng dẫn, tổ chức của các GVMN thông qua các phương pháp phù hợp với giáo dục mầm non và với đặc điểm lứa tuổi. Các trường mầm non huyện Nhà Bè đã quan tâm đảm bảo các điều kiện cần thiết để HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi được diễn ra đạt hiệu quả cao. Cha mẹ trẻ đã tham gia khá tích cực trong việc cùng các trường mầm non tạo điều kiện thuận lợi cho HĐVC của con em.

Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm trên, thực trạng HĐVC của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi vẫn còn những hạn chế cần khắc phục. Trong đó, có thể kể đến, loại hình trò chơi có vai trò quan trọng đối với sự phát triển của trẻ, như trò chơi đóng vai theo chủ đề, chưa được chú trọng; một số nội dung giáo dục, như giáo dục dinh dưỡng và sức khỏe, khám phá khoa học và phát triển thẩm mỹ, chưa được thực hiện thường xuyên; hình thức đề trẻ chơi theo nhóm, tập thể do trẻ tự tổ chức ít được thực hiện; phương pháp tổ chức cho trẻ thực hành, trải nghiệm, trực quan - minh họa, nêu gương – đánh giá cũng chưa được thực hiện với tần suất cao; điều kiện về an toàn cũng như không gian, môi trường thiên nhiên chưa được đảm bảo tốt; sự đóng góp của cha mẹ trẻ đối với HĐVC của trẻ còn nhiều hạn chế.

Kết quả khảo sát và đánh giá thực trạng ở trên cho thấy, trong thời gian tới, các trường mầm non huyện Nhà Bè, TP Hồ Chí Minh cần nâng cao nhận thức của CBQL, giáo viên, cha mẹ trẻ và xã hội về ý nghĩa của HĐVC đối với trẻ; đa dạng hóa nội dung và hình thức của HĐVC nhằm thúc đẩy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của trẻ; tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình, xã hội để tổ chức hiệu quả HĐVC cho trẻ; đầu tư cơ sở vật chất, đồ dùng, đồ chơi, nguyên liệu chơi... phục vụ HĐVC của trẻ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Chương trình giáo dục mầm non: Ban hành theo Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT ngày 13 tháng 4 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo*.
- Nguyễn, Á. T. (2000). *Trò chơi của trẻ em*. NXB Phụ nữ.
- Nguyễn, Á. T. (Chủ biên), Nguyễn, N. M., & Đinh, T. K. T. (2014). *Tâm lý học trẻ em lứa tuổi mầm non (từ lọt lòng đến 6 tuổi)*. NXB Đại học Sư phạm.
- Nguyễn, Á. T., Nguyễn, T. H., & Đinh, V. V. (1996). *Tổ chức hướng dẫn trẻ mẫu giáo chơi*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Trần, T. N. T. (2010). *Trò chơi phát triển tư duy cho trẻ từ 3–6 tuổi*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- Whitebread, D., Neale, D., Jensen, H., Liu, C., Solis, S. L., Hopkins, E., Hirsh-Pasek, K., & Zosh, J. M. (2017). *The role of play in children's development: A review of the evidence (research summary)*. The LEGO Foundation.

Current status of play activities of 5-6-year-old children in preschools in Nha Be District, Ho Chi Minh City

Nguyễn Thị Thúy Hằng

Ma Non Preschool, Nha Be District, Ho Chi Minh City

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 11 October 2024

Received in revised form: 26 December 2024

Accepted: 28 December 2024

Published: 20 December 2025

Keywords:

Play activities;

5-6-year-old children;

Preschools;

Nha Be district;

Ho Chi Minh City.

Corresponding author:

Nguyễn Thị Thúy Hằng

E-mail address:

hangnguyen935728@gmail.com

ABSTRACT

For preschool children, playing is not only a natural need but also an effective means of education, contributing to the comprehensive development of physical, intellectual, linguistic, emotional-social and aesthetic aspects of children. Because of its important role, preschools need to pay attention to the play activities of children, creating favorable conditions for play activities to be most effective for children. This article presents the current situation of play activities of 5-6-year-old children in preschools in Nha Be district, Ho Chi Minh City. The research results show that the play activities of 5-6-year-old children in the study area have been implemented by preschools and children's families, which can bring positive results; however, there are still shortcomings and limitations that need to be overcome. The research results provide important practical bases for us to propose measures to promote the high efficiency of play activities of children in preschools.